

процесі її реалізації. Сутність взаємодії в рамках державно-приватного партнерства полягає в узгодженні інтересів влади і бізнесу за домінуючої ролі держави.

Реалізація інфраструктурних проектів із застосуванням механізмів ДПП здатна забезпечити кожному регіону економічне зростання, залучення інвестицій, створення нових робочих місць. У свою чергу, розвинена інфраструктура значно підвищує інвестиційну привабливість регіону, створює основу для реалізації бізнес-проектів і, як наслідок, забезпечує стійке зростання бюджетів різних рівнів та доходів населення.

Перспективними науковими дослідженнями розвитку державно-приватного партнерства в Україні мають бути нові форми співпраці влади та бізнесу та особливості їх реалізації у різних галузях економіки та сферах життєдіяльності суспільства.

МОЖЛИВОСТІ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ УМОВ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

В. І. ТОРКАТЮК, д-р техн. наук, проф. кафедри економіки підприємства, бізнес адміністрування і регіонального розвитку

С. В. МОЗГОВОЙ, Т. Е. БУТЕНКО, О. М. КСИФІЛІНОВА, А. С. САЛТАНОВА, Н. В. ШОКУРОВА, С. А. ЛЕВЧЕНКО, О. В. МАПЕЙ, В. В. СОСОННА, А. А. РЯБ'ЄВ, ЧЕН ХУАЙГЕН, пошукачі кафедри економіки підприємства, бізнес адміністрування і регіонального розвитку

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, м. Харків

Сучасний етап розвитку регіонів України характеризується складною ситуацією відновлення економіки, що загострює проблематику державної участі в регулюванні соціально-економічних процесів. Безробіття, міграційні процеси, монофункційна спеціалізація міської економіки, функціонування житлово-комунального господарства, брак бюджетних коштів та інші проблеми підтверджують необхідність посилення державної участі у підтримці соціально-економічного розвитку регіонів. Така участь держави визнається доцільною не лише з огляду на брак у регіонах фінансових ресурсів для реалізації першочергових завдань відновлення економіки, а передусім є необхідною для підтримки масштабних інвестиційних проектів, здатних диверсифікувати економічну базу регіонів, забезпечити підвищення якості життя місцевих мешканців. За таких умов підвищується увага до пошуку альтернативи прямому втручанню держави у соціально-економічні процеси муніципалітетів. Однією з таких є інститут державно-приватного партнерства (ДПП), що дозволяє залучити в міську економіку додаткові ресурси, перерозподілити ризики між державою та підприємницьким сектором, скерувати зусилля на вирішення вагомих суспільних цілей і завдань при збереженні за державою повноважень та функцій.

Головними проблемними сферами в умовах системного

недофінансування регіонів України є: ЖКГ, освіта та охорона здоров'я, соціальний захист населення, житлове будівництво. Відтак пріоритетними напрямами до залучення ДПП є: інфраструктурні проекти (транспорт, дороги), вирішення проблем із твердими побутовими відходами, соціальна інфраструктура. При цьому, як зазначають дослідники, ДПП слід розглядати як інструмент підвищення ефективності реалізації проектів, ніж лише як засіб залучення бюджетних коштів. Варто розуміти, що наслідками такої ефективності в результаті неформальних та довірчих відносин учасників партнерства можуть бути підвищення якості наданих населенню послуг, умов життєдіяльності місцевої спільноти, а відтак і зростання їх вартості.

Важливим питанням залишається розробка механізмів та вибір форм ДПП для покращання соціально-економічного стану регіонів у найбільш перспективних галузях. На даному етапі основними формами партнерства визнано: концесійний договір, договір оренди, програмні державні інвестиції, податкові пільги, особливі економічні зони, інвестиційні фонди, венчурні інвестиції.

Найбільш перспективною формою ДПП для інфраструктурних проектів регіонів є концесія – система відносин між державою (концедентом) і приватною юридичною або фізичною особою (концесіонером), яка виникає в результаті надання концедентом концесіонеру прав користування державною власністю за угодою, за певну плату, на певний термін, а також прав на реалізацію тих видів діяльності, які є виключною монополією держави.

Модернізація управління соціально-економічним розвитком регіонів потребує удосконалення механізмів нормативно-правового забезпечення функціонування, що полягає у чіткому розподілі повноважень між представницькою владою та виконавчою владою району і узгодження суперечностей між ними, а також забезпеченні консенсусу між владою, бізнесом і населенням, що виражається у формі державно-приватного партнерства. Найбільш перспективними для впровадження форм ДПП визнано сфери житлово-комунального господарства, модернізацію соціальної, транспортної та туристично-інформаційної інфраструктури.

ВИКОРИСТАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ФІНАНСОВИХ ПРОБЛЕМ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

В. І. ТОРКАТЮК, д-р техн. наук, проф. кафедри економіки підприємства, бізнес адміністрування і регіонального розвитку

АБОЛХАСАН АЛПРЕЗА, аспірант кафедри економіки підприємства, бізнес адміністрування і регіонального розвитку

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, м. Харків

Однією з основних проблем, вирішення якої потребує розвиток державно-приватного партнерства в житлово-комунальній галузі, є створення умов, за